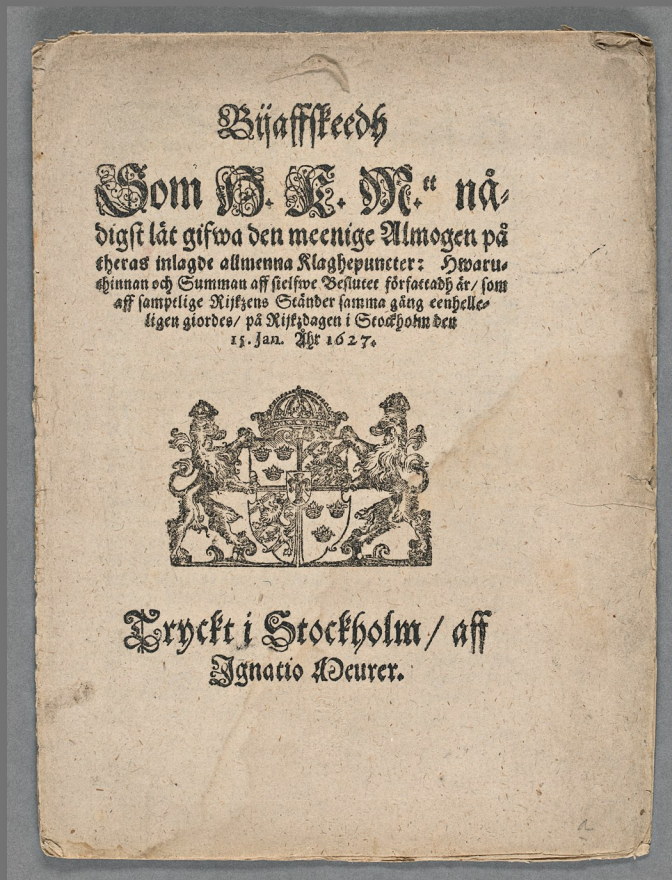

Bijaffskeepdh Som H. K. M.ttt nådigst lät gifwa den meenige Almogen ...

SOT // Kungl. förordningar / 2. saml.

Tillkomstår 1627

Digitaliserad år 2016

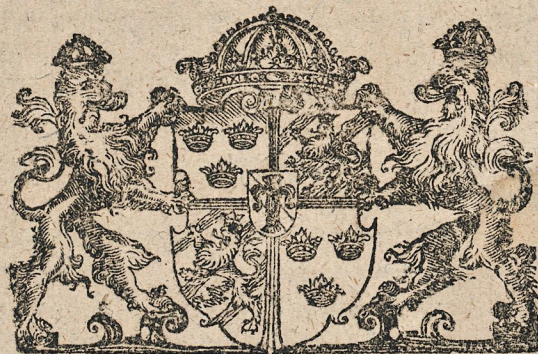
National Library
of Sweden

Bijaffskedd

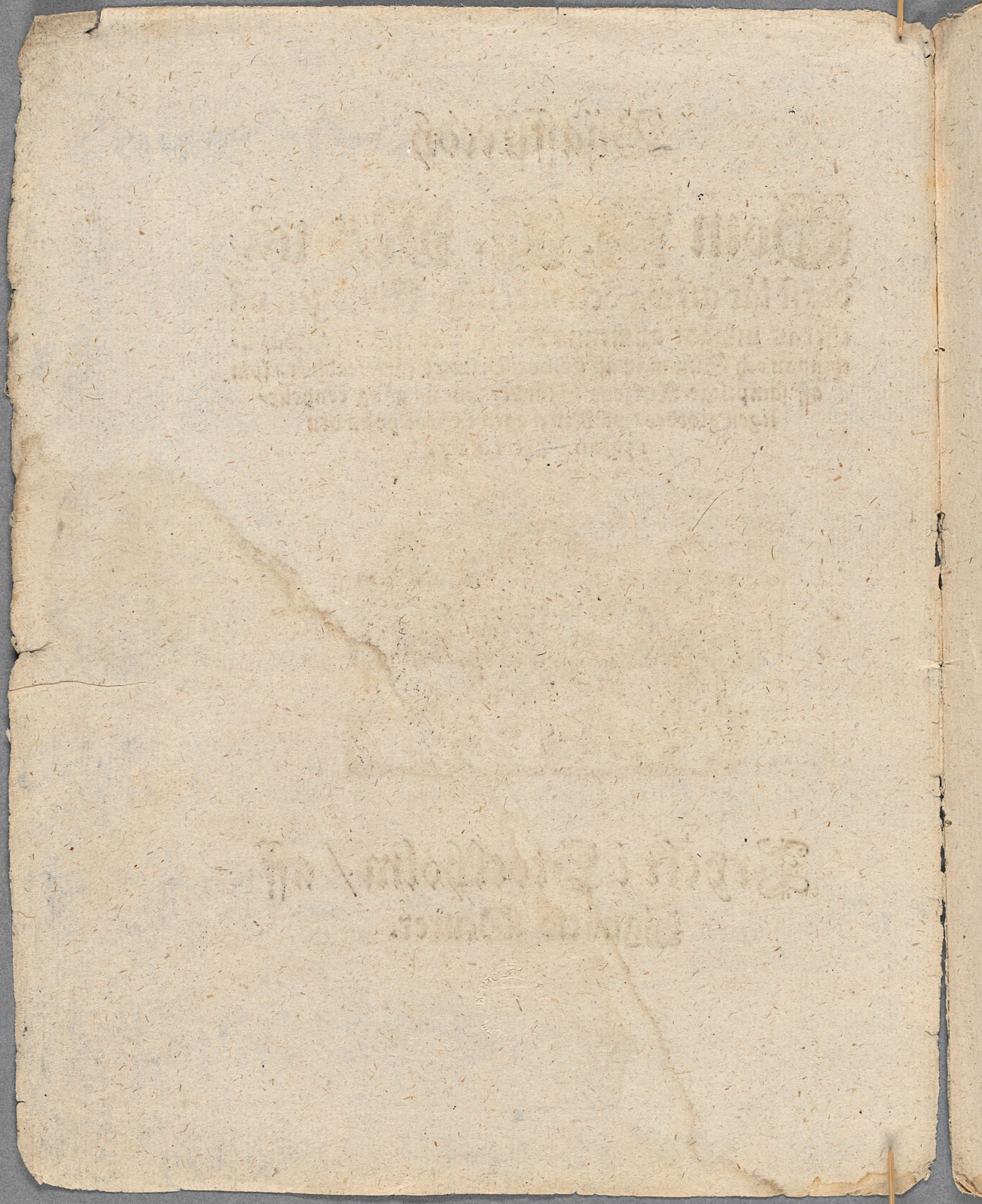
Som D. K. M.^{te} nå

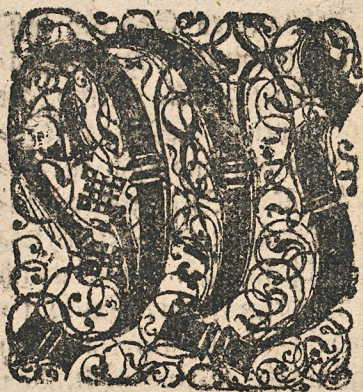
digst lät gifwa den meenige Almogen på
theras inlagde allmenna Klaghepuncter: Hwaru-
shinnan och Summan aff sielfwe Beslutet författadh är / som
aff sampelige Rikszens Ständer samma gång eenhelle-
ligen giordes / på Riksdagen i Stockholm den

15. Jan. Åhr 1627.

Tryckt i Stockholm / aff
Ignatio Deurer.

Gustaff Adolp
dolph / Wedh Gudz
Nådhe / Sweriges / Gødhes
och Wendes Konung / Storfurste
til Finland / Herrigh vchi Estland
och Carelen / Herre vchöffwer In-
germanneland / 2c. Gøre witter-
ligie för alle som thetta wårt öpne

Breff händer at förekomma / at såsom wij aff thet salsamme
tilstånd / som nu fast allestädes i werlden är / och enkannerli-
gen för den fahra / som detta Riket / wårt käre Fädernesland /
lijka som påhängen och hores med / haffue warie förorsakade at
sammankalla Rikszens Ständer och Ledemoter / på thet wij
Öf i tidh föresij / och genom Gudz Nådhe påfinne sådane
Nådhe / förmedelst hwilke wij olyckan vndgå / och Fädernes-
landet i tryggheet / säkerheet och roo sättia mäghe: Altså haff-
we på wår nådighe befallning ibland andre wåre Vnderfäter

boendes / aff menige Man
ther sammastådes vchskickadhe och fullmechtigede / sigh här til
Rikzdaghen hörsamligen / tilbörliken och vchi rättan tidh in-
ståle / Rikzdagz Bestwret förwäntat och affbidat / Thesikeff eff-
ter gemene Almogens vchi alle Landzänder enhällighe sam-
tycke / så wål på sine egne som sine frånwarande Medbröders
wegner / föraffskedet / bewilliet / tillsagde och loffwat / som
följer:

Först / effter Rikszens Ständer aff den Fredz
handel som i Åhr är förelupen emellan Öf och Ko-
nungen i Pálen / haffue förnummit / at Fienden haff-
wer tilbudet Öf at vpåträngia sådane Fredz conditio-
ner / som sträfwe emoot wår Konungzlighe högheet /

theras och alle Sweriges Rikes Inbyggertes Edh och lyf-
fe / som Ds the medh förplichtade och förbundne ähre : Säsom
ock / emot Fäderneslandzens Rätt / all Almogens
ähra / frischeet / Frelse / gagn och nytta : Och fördens
skuld sigh resolveret heller wele lidha och vndergå the bes-
swär / som krigen medh sigh haffua / än rådha Ds at göra och in-
gå en sådan skamligh fridh / Til hwilken ände the gott och nö-
dige erachtet haffue / at man sigh i tidh fast göra skulle medh
folck och Penningar / wår och Rikszens Krigsmacht / som i Liff-
land och Pryßen ligger / medh at endefäntia och stärkia / och
ther medh sielfwe Riket på all händelse förswaras kunde :
Derföre / på det at bördan icke allenast på Chronen och
Statt komma moete (såsom här til Redt är) och folckets lifkewi-
nighet merkelighit förstå kunde / haffue Rikszens Ständer sigh
medh den menighe Almoghen så förenat / at de wele för denne
gången een allmen vthskriffning respectiue tilstädia och vnder-
gå / vthi hwilken hwar Titonde man som hittes / så på
Chronen som Statt / så på Frälse som Dsfrälse / hoos Andeli-
ghe och Werldzlighe / Borgare så wål som Bønder / til Krigz-
man vthnåmbnes må.

Och medan til ett sådant antaal folck / som denne skriff-
ning förmodhelighen dragha skal / een anseentligh summa
Penningar wil behöffwes / Hwar til Rikszens Ständer des
bäste medel funnit haffue / at een Almen Bostapzhielp öf-
uer hela Riket vthgöras skal / så aff Chronen som Statt / Frelse
som Dsfrälse / Andelighe och Werldzlighe / Borgare så wål
som Bønde / Derföre haffue ock the aff gemene Almogen hitte
förordnadhe för sigh och sine Medhbrøddher / som hema äre /
loffwade och tillsagde / sigh ock nu wele vthgöra Ds och Chron-
nan til tiens betälte Bostapzhielp / effter samma taxa som
Åhr 1624. bewilliet bleff / Nemligen för hwar Hest the ågha
16. öre / ett Stod 8. öre / ett ungt Stod 4. öre / een Fåla om 3. Åhr
4. öre / en Dyr 16. öre / en Koo 8. öre / en Tiwr 12. öre / en
Stwe

Swet 8. öre/en Qwisgha 4. öre/ ett gammalt Fåår $1\frac{1}{2}$ öre/ ett
vngt fåår 1. öre/en Bäck 3. öre/en Risbjert $1\frac{1}{2}$. öre/ en gammal
geet $1\frac{1}{2}$. öre / en vng geet 1. öre / ett gammalt Swijn 2. öre/
ett vngt Swijn en öre/ och aff hwar en tunna vchfåde 4. öre.
Dch på det genom lång drögmål medh denne Skas vchgiärd/
Rijtzens wårdande ärender icke måge tillbaka sättas / skal den-
ne Skatten richtige och utan någhen affkortning vchgöres på
två terminer/ den första til den 1. April. den andre til Qluffz-
måssa/ i närwarandes år.

Til det sidste medhan och Qwarnetullen är wäl en den bä-
sta Stödh / som Rijket nu och i framtidhen (näst Gudh) tilli-
ta må / fast ther än många oordningar dagligen vchi irrige-
ta / Så haffue Rijtzens Ständer loffuat sigh wele och den råtwijs-
ligen vchgöra / och effter ämbne och Ständz wilkor alt vn-
dersteff derochinnan hielpa til at affskaffa/ til des wis den/ eff-
ter deres vnderdånighe begäran och Ds heemstellende / vchi
bättre lagh och skick föra kunne.

Ds haffue i lista motto the aff Almogen här på Rijgda-
ghen försambladhe någhre klagemål presentera låtet: Först
om en part Arendatorer, som tvinga Bonden til at föra sine
vchlagor oftare och längre än sigh bör. Wij biudhe förden-
skuld affswarlighen här medh / at ingen Arendator föra-
drisse sigh här effter at tvinga någhen Bonde til at föra sine
vchlaghor vch om Lagfagun/ widh wår onåde och högga straff
tilgörande. Hwar Arrendatoren wil them in om Lagfag-
un haffua/ tije skal Bonden vara förplichtadh dem at föra/
Men när han them enestädz förde och nedelagt haffuer/ skal
han icke vara skylligh at en annan gång föra them sådan och an-
norstädes/ medh mindre han serdeles derföre förnöyes. Doch
skole the som aff ålder theras vchlagor til Bergslagerne föra plä-
ghe/ här medh icke friskalladhe vara.

Til the Andra / Effter Almogen sigh beswärer / at them
warder det vchwippade lätteste Kopparmyntet / när the sine

warut förbytte / tillräcknat? Och när the Penningarne åter i
wälagarne wägdra skole / måste the them til Arendatoren wä-
gha / hwar igenom the på skoor skadha komma. Så på thet
att sådant må hoos allom och hwar och en affskaffes / och ingen
på skadha komma / skal intet aff thet nu warande Koppermyn-
tet / i Städerne eller å Landet / aff någhen / hwarcken i wäghiff-
uende eller intagande räknas / wchän alt bådhe i giffwande och
tagande wäghas / til des wij Mynnet wchi en bättre lijcheet och
gestalt kunne omslä åta. Men så snare det bliffuer ommyntet
i runda stycker / hwilket medh det förste skee skal / så skal thet
sedan alment bådhe i giffwande och anammande räknas och icke
wäghes. Doch på thet / at Almogen i medler tijdh må icke i
wichen / som här til dags skede är / bedraghen warda / skole the
weta at en halff öre skal wäga ett lodh / en öre 2. Lodh / 2. öre
4. Lodh / och så fort alt in til otta öre. Detta rundstycker och
hwadh thet wchöffuer är / kan alt wäges på Wismanet. Ty otta
öre göre ett halff markpund / Sexton öre göre ett heelt mark-
pund / En Daler tw Markpund / och tijo Daler wäghes ett
heelt Lippund / på Wismanet. Tijo Lippund göre etthundrade
daler / och 15. Wismans Lippund göre itt Skeppund kopper /
thet är 150. Daler.

Til thet Fridie klagher Almoghen / at dem genom wähl
och wiche / särdeles genom orätte tinnor / mycket för kort skeer.
Så på thet hwar och en må weta / hwar han skal sigh härwchins-
nan effterrätte / Haffue wij här låtet göra / och hwar Städes
hollare medhgiffwa / ett wist mått / thet effter alle mått i hwar
Landzende öffwer hela Riket / så i Städerne som åå Landet /
förändres och rättas kunne. Biudhe fördenkul här medh
alffwarligen / at alle och hwar och en / rättes sigh här effter /
widh straff som Lagh förnä.

Til thet Fierde / Beswärer sigh Almogen / at alle Förläz-
ningz godz draghe sigh vndan skusning och gästning / så at he-
le Bördan kommer på Skat och Chronen allena / hwilket them
ändels

ändeligen odrägeligit falla wil. Wij wete fördenksuld / at alle
förlånne godz / ehvem som them äger / tillijka medh them an-
dre / skusning och gästning och skå skole.

Til thet Fempte / Så skal och fördenksuld ingen Krigz Offi-
cerer eller Krigzman / som Godz i förlåning haffuer / eruga
någghen Bonde til at giffua betalning för dee han honom för
skusning och gästning / eller för och skrifning fristaller / me-
dhan han til intee thera mache haffuer : Och thet haffwe
Städthollarne vpsende medh.

Til thet Siette / Almoghen skal och vpbyggia och widh
mache hålla een Tjonde Ladha i hwar Sochn öffuer hela Ri-
ket / tist all Tjonde föres och vcherystes kan / Och skal in-
gen i Sochnen boor / wara frij för tjonde vrigiffe / meer än
Ridderskapet och Adelen / så widt theras Privilegier förmå.
När och Kyrkioctjonden skal föres ochur Kyrkieberbergerne /
Så skole alle som henne tist förde haffwe / henne och effeer
hwars quota tådan före / Och Chroner eller Skattebonden icke
wara skylligh at tådan föra mehr än sin egen tjonde. Men
Prostecunnan haffwe wij nådigest bewilliet och effeerläteet
Presterkapet / när the Prostecing hålla.

Til thet Siwnde / Så skole och Sochnebönderne öff-
wer hela Riket holla hwsen i Prestegården widh mache / eff-
ter som tilbörlogit och want är.

Til thet Ottende / Ingen Krigzman eller annan skal
haffua mache at driffua någhen Skattebonde aff sin Skattegård /
medh mindre Bonden aff godh wilia honom den för nöyach-
tigh betalning effeerläteet : Mycket mindre skal någhen aff
Krigzfoctet / som förlåningz heman haffue / fördrifte sigh at
taggha någhon renta aff Bonden för och / eller meer / än Bon-
dens pliche fordrer / widh höge straff / hwar der om slaghet
warder.

Thetta är bådhe Summan aff besworet som Almoghen för
sigh

sigh och sine Medbröddhet på thenne nro wäl ändede Rikszdaghs
enbellelighen och frjwilligen gjorde haffuer / Såsom och wår
nådige förklaring och swar på theras inlagde puncta och klag-
ghemål / hwilket ale wij / allom och hwar för sigh til effterrättel-
se och bijaffstedh / offwanbemålte Herredagzmån vnder wår
Konungzlighe hand och Secret haffwa meddela låtet / Actum
Stockholm den 10 Februarij Anno 1627.

Gustavus Adolphus.

